

KLASA IV

LEKTURY Z PODSTAWY PROGRAMOWEJ

Jan Brzechwa *Akademia pana Kleksa**

Clive Staples Lewis *Opowieści z Narnii. Lew, czarownica i stara szafa**

René Goscinny i Jean-Jacques Sempé – seria o Mikołajku (wybór opowiadań)

Janusz Christa *Kajko i Kokosz. Szkoła latania**

Adam Mickiewicz *Powrót taty, Pani Twardowska, Pan Tadeusz* – opis wschodu słońca

Józef Wybicki *Mazurek Dąbrowskiego*

Wybrane podania i legendy polskie, w tym o Piaście Kołodzieju

Wybrane baśnie polskie i europejskie, w tym: Charles Perrault *Kopciuszek*, Aleksander Puszkina *Bajka o rybaku i rybce*

wiersze: Władysława Bełzy, Jana Brzechwy, Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, Adama Mickiewicza, Juliana Tuwima, Jana Twardowskiego, Joanny Kulmowej

*Krótsze lektury obowiązkowe z podstawy programowej są w całości zamieszczone w podręczniku, a do dłuższych tekstów literackich – ich tytuły oznaczono gwiazdką – zostały przygotowane propozycje omówienia lektury w całości.

LEKTURA UZUPEŁNIAJĄCA

PROPOZYCJE PROGRAMU *MIĘDZY NAMI* – utwory czytane we fragmentach w podręczniku oraz proponowane jako teksty czytane w całości (obowiązkowo dwie):

Liliana Bardijewska *Dom ośmiu tajemnic, Kot Karima i obrazki*

Justyna Bednarek *Pan Kardan i przygoda z vetustasem*

Luc Besson *Artur i Minimki*¹

Krystyna Boglar *Klementyna lubi kolor czerwony*

Grażyna Bąkiewicz *Ada i tajemnice Galla Anonima, Ada i sześć palców Warneńczyka, Ada, strażniczka skarbu*

Ewa Chotomska *Pamiętnik Felka Parerasy**

Carlo Collodi *Pinokio**

Anna Czerwińska-Rydel *Tajemnica Matyldy*

Roald Dahl *Charlie i fabryka czekolady*¹, *Wielkomilud*

Elena Favilli, Francesca Cavallo *Opowieści na dobranoc dla młodych buntowniczek*

Barbara Gawryluk *Dżok. Legenda o psiej wierności, Moc Amelki*

Melania Kapelusz *Koty, czyli historie z pewnego podwórka*

Barbara Kosmowska *Nieźle ziółko*

Asa Lind *Piaskowy Wilk* Francesca Simon *Tylko nie gotujcie Kopciuszka*

Andrzej Maleszka *Magiczne drzewo. Olbrzym**

Tomasz Małkowski *O Kamilu, który patrzy rękami, Poszukiwacze zaginionej wazy*

Antonia Michaelis *U nas w Ammerlo*

Jarosław Mikołajewski *Wędrówka Nabu*

Angela Nanetti *Mój dziadek był drzewem czereśniowym*

Ewa Nowak *Pajaczek na rowerze*

Ida Pierelotkin *Ala Betka*

Katarzyna Ryrych *Łopianowe pole, Pan Apoteker*

Agnieszka Suchowierska *Ada Judytka*

Marcin Szczygielski *Klątwa dziewiątych urodzin**

Dorota Terakowska *Babci Brygidy szalona podróż po Krakowie, Dzień i noc czarownicy**
Ian Whybrow *Księga straszliwej niegrzeczności*
Rafał Witek *Chłopiec z Lampedusy*

Wybór baśni i legend

baśnie Hansa Christiana Andersena, braci Grimm, Charles'a Perraulta oraz baśnie polskie i innych narodów: *Księżniczka na ziarnku grochu, Trzy świnki, Kot w butach, Czerwony Kapturek*

Legendy polskie z różnych regionów: *O toruńskich piernikach, O smoku wawelskim, O mikołajku nadmorskim, O hejnale krakowskim*

Wybór poezji

utwory poetyckie: Danuty Wawiłow, Joanny Papuzińskiej, Czesława Janczarskiego, Józefa Ratajczaka, Igora Sikiryckiego, Jerzego Ficowskiego, Władysława Broniewskiego, Jarosława Mikołajewskiego, Anny Kamińskiej, Agnieszki Frączek, Marcina Brykczyńskiego, Stanisława Grochowiaka, Zbigniewa Rossy

Wybór innych tekstów kultury

♦ filmy:

Opowieści z Narnii: Lew, czarownica i stara szafa (reż. Andrew Adamson, 2005), *Piotruś i Wilk* (reż. Suzie Templeton, 2006), *Artur i Minimki* (reż. Luc Besson, 2006), *Charlie i fabryka czekolady* (reż. Tim Burton, 2005), *Tytus, Romek i A'Tomek wśród złodziei marzeń* (reż. Leszek Marek Gałysz, 2002), *Superbrat* (reż. Birger Larsen 2009)

♦ przedstawienia teatralne²:

teatr telewizyjny, np. *Mechaniczna Magdalena* Andrzeja Maleszki, *Zapomniany diabeł* Jana Drdy w reż. Tadeusza Lisa

♦ komiksy:

wybrana część przygód Kaczora Donalda

♦ inne:

obraz (portret, scenka rodzajowa, pejzaż, martwa natura), ilustracja nawiązująca do tekstu, fotografia, reklama społeczna, tekst publicystyczny ze strony internetowej

* Utwory oznaczone gwiazdką są propozycją omówienia lektury w całości – do tych utworów zostały przygotowane scenariusze i karty pracy.

¹ Do podanych adaptacji tekstów zostały przygotowane propozycje związane z edukacją filmową.

² W miarę możliwości nauczyciel planuje wyjście do teatru na wybraną sztukę z repertuaru dziecięcego.

KLASA V

LEKTURY Z PODSTAWY PROGRAMOWEJ

Ferenc Molnár *Chłopcy z Placu Broni**

Henryk Sienkiewicz *W pustyni i w puszczy**

Bolesław Prus *Katarynka*

Ignacy Krasicki wybrane bajki

Adam Mickiewicz *Pan Tadeusz* (fragmenty: opis burzy, zwyczaje i obyczaje: tańczenie poloneza, powrót z lasu, gotowanie bigosu)

wybrane mity greckie, w tym mit o powstaniu świata oraz mity o Prometeuszu, Syzyfie, Demeter i Korze, Heraklesie

Biblia: stworzenie świata i człowieka, przypowieść o miłosiernym Samarytaninie

*Krótsze lektury obowiązkowe z podstawy programowej są w całości zamieszczone w podręczniku, a do dłuższych tekstów literackich – ich tytuły oznaczone są gwiazdką – zostały przygotowane propozycje omówienia lektury w całości.

LEKTURA UZUPEŁNIAJĄCA

PROPOZYCJE PROGRAMU *MIĘDZY NAMI* – utwory czytane we fragmentach w podręczniku oraz proponowane jako teksty czytane w całości (obowiązkowo dwie):

Elżbieta J. Bartosik-Trebicka *Jeden plus jedna*

Paweł Beręsewicz *Na przykład Małgośka*

Radomiła Birkenmajer-Walczy *Ciotka, my i reszta świata*

Mull Brandon *Baśniobór**

Frances Hodgson Burnett *Tajemniczy ogród *¹*

Grażyna Bąkiewicz *Mówcie mi Bezprym*

Anna Czerwińska-Rydel *Jaśnie pan Pichon*

Roald Dahl *Matylda**

Jacek Dubois *A wszystko przez faraona*

Anna Dziewit-Meller *Damy, dziewczuchy, dziewczyny. Historia w spódnicy.*

Olaf Fritsche *Skarb Troi**

Lucy i Stephen Hawking *Jerzy i tajny klucz do Wszechświata*

Kalina Jerzykowska *Widma z ulicy Wydmowej*

Marek Kamiński *Razem na bieguny*

Dorota Kassjanowicz *Cześć, wilki!**

Izabella Klebańska *Siostrzyczka*

Barbara Kosmowska *Kolorowy szalik*

M.P. Kozłowski *Juniper Berry i tajemnicze drzewo*

Irena Landau *Ostatnie piętro*

Bolesław Leśmian *Przygody Sindbada Żeglarza*

Jason Lethcoe *Nieszczęśliwe przypadki Benjamina Piffa*

Ewa Nowak *Pajaczek na rowerze**

Ian Ogilvy *Lichotek i czarnoKsiążnik*

Anna Onichimowska *Galaktyczni szpiedzy*

J.K. Rowling *Harry Potter i Komnata Tajemnic**

Katarzyna Ryrych *Koniec świata nr 13**

Henryk Sienkiewicz *Bajka*

Francesca Simon *Harując z Herkulesem*

Dorota Suwalska *Marionetki Baby-Jagi*

Marcin Szczygielski *Za niebieskimi drzwiami**

Tomasz Trojanowski *Uciekinierzy*

Juliusz Verne *W 80 dni dookoła świata**

Katarzyna Wasilkowska *Już, już!*

Oscar Wilde *Szczęśliwy książę*

Wybór poezji

utwory poetyckie: Adama Mickiewicza, Jana Lechonia, Anny Kamińskiej, Czesława Miłosza, Jana Twardowskiego Juliana Tuwima, Józefa Ratajczaka, Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, Leopolda Staffa, Ewy Lipskiej, Joanny Kulmowej, Zbigniewa Herberta, Izabelli Klebańskiej, Marcina Brykczyńskiego

Wybór innych tekstów kultury

♦ filmy: *Shrek* (reż. Andrew Adamson, 2001), *Tajemniczy ogród* (reż. Agnieszka Holland, 1993), *W 80 dni dookoła świata* (reż. Frank Coraci, 2004), *Dzieci niebios* (reż. Majid Majidi 1997), *Na linii wzroku* (Joachim Dollhopf, Evi Goldbrunner, 2015), *Wojna na deski* (reż. Margien Rogaar, 2014), *Eskil i Trynidad* (reż. Stephan Apelgren, 2013), *Twardziele* (reż. Christian Lo, 2013), *Wallay* (reż. Berni Goldblat, 2017)

♦ przedstawienia teatralne²:

teatr telewizyjny, np. *Ballada o Kasi i drzewie* Andrzeja Maleszki, *Chłopiec i Anioł* w reż. Michała Rosy, adaptacja *Opowiadań dla dzieci* Isaaca Bashevisa Singera w reż. Piotra Cieplaka, *Walizka* Anny Onichimowskiej w reż. Piotra Trzaskalskiego

♦ komiksy:

René Goscinny, Albert Uderzo *Kiedy niebo spada na głowę*
Henryk Jerzy Chmielewski *Tytus malarzem*

♦ inne:

obraz (portret, scenka rodzajowa, pejzaż, martwa natura), fresk, fotoreportaż, rzeźba, plakat teatralny, reklama komercyjna

* Utwory oznaczone gwiazdką są propozycją omówienia lektury w całości – do tych utworów zostały przygotowane scenariusze i karty pracy.

¹ Do podanych adaptacji tekstów zostały przygotowane propozycje związane z edukacją filmową.

² W miarę możliwości nauczyciel planuje wyjście do teatru na wybraną sztukę z repertuaru dziecięcego.

KLASA VI

LEKTURY Z PODSTAWY PROGRAMOWEJ

John Ronald Reuel Tolkien *Hobbit, czyli tam i z powrotem**

Rafał Kosik *Felix, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych Ludzi**

Adam Mickiewicz *Pan Tadeusz* – fragmenty sceny z koncertem Wojskiego, polowanie

Juliusz Słowacki *W pamiętniku Zofii Bobrówny*

Biblia: wybrane przypowieści ewangeliczne o talentach, o siewcy, o pannach roztropnych

Mity: o Tezeuszu i Ariadnie, Orfeuszu i Eurydyce, o Dedalu i Ikarze

wybrane podania i legendy polskie: o Lechu, o Kraku

Wybór poezji

utwory poetyckie: Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, Zbigniewa Herberta, Czesława Miłosza, Juliusza Słowackiego, Tadeusza Różewicza, Leopolda Staffa, pieśni i piosenki patriotyczne

*Krótsze lektury obowiązkowe z podstawy programowej są w całości zamieszczone w podręczniku, a do dłuższych tekstów literackich – ich tytuły oznaczone są gwiazdką – zostały przygotowane propozycje omówienia lektury w całości.

LEKTURA UZUPEŁNIAJĄCA

PROPOZYCJE PROGRAMU *MIĘDZY NAMI* – utwory czytane we fragmentach w podręczniku oraz proponowane jako teksty czytane w całości (obowiązkowo dwie):

Paweł Beręsewicz *Tajemnica człowieka z bliźną*

Paweł Beręsewicz, Wojciech Cesarz, Barbara Kosmowska, Andrzej Maleszka, Katarzyna Ryrych, Katarzyna Terechowicz *Gorzka czekolada i inne opowiadania o ważnych sprawach*

Alan Bradley *Flawia de Luce. Zatrute ciasteczko*

Grażyna Bąkiewicz, Kazimierz Szymeczko, Paweł Wakuła *Odzyskana niepodległość. 10 opowiadań z XX wieku, Walka o wolność. 10 opowiadań z czasów zaborów*

Frank Cottrell Boyce *Miliony*

Eoin Colfer *Artemis Fowl*

Francesco D'Adamo *Iqbal**

Cornelia Funke *Atramentowe serce**

Neil Gaiman *Koralina*

Lyn Gardner *Wiejemy do lasu**

Grzegorz Gortat, *Moje cudowne dzieciństwo w Aleppo**

Andrzej Marek Grabowski *Wojna na Pięknym Brzegu*

Barbara Kosmowska *Panna Foch*

Stanisław Lem, *Bajki robotów*, wybrany utwór

Anna Onichimowska *Najwyższa góra świata, Dzień czekolady*

Renata Piątkowska *Która to Malala?**

Jacek Podsiadło *Czerwona kartka dla Sprężyny*

Bjarne Reuter *Hodder ocala świat*

Katarzyna Ryrych *Wyspa mojej siostry*

Małgorzata Strękowska-Zaremba *Złodzieje snów*

Marcin Szczygielski *Czarny młyn**, *Arka czasu**, *Teatr niewidzialnych dzieci*

Dorota Terakowska *Córka Czarownic*

Wybór poezji

utwory poetyckie: Jana Kochanowskiego, Wisławy Szymborskiej, Juliana Tuwima, Joanny Kulmowej, Marcina Brykczyńskiego

Wybór innych tekstów kultury

filmy:

♦ *Atramentowe serce* (reż. Iain Softley, 2008), *Most do Terabithii* (reż. Gabor Csupo, 2007), *Ekspres polarny* (reż. Robert Zemeckis, 2004), *Alicja w Krainie Czarów* (reż. Tim Burton, 2010), *Koralina i tajemnicze drzwi* (reż. Henry Selick, 2009), *Felix* (reż. Roberta Durrant, 2013), *Sekrety wojny* (reż. Dennis Bots, 2014), *Mamo, kocham cię* (reż. Janis Nords, 2013), *Supa modo* (reż. Likarion Wainaina, 2018), *Dziewczynka w trampkach* (reż. Haifaa al-Mansour, 2012), *Bez granic* (reż. Amirhossein Asgari, 2014), *Pan od muzyki* (reż. Christophe Barratier, 2004)

◆ przedstawienia teatralne²:

teatr telewizyjny, np. *Pastorałka* Leona Schillera w reż. Laco Adamika, *Oskar i pani Róża* Erica-Emmanuela Schmitta w reż. Marka Piwowskiego

◆ komiks:

René Goscinny i Albert Uderzo – wybrana część przygód Asteriksa (np. *Osiedle bogów*, *Odyseja Asteriksa*, *Asteriks u Reszehezady*), Charles Dixon, Sean Deming, David Wenzel *Hobbit. Komiks* (adaptacja)

◆ obraz (portret, scenka rodzajowa, pejzaż, martwa natura), kolaż, kadr filmowy, afisz teatralny, plakat kinowy, reklama

* Utwory oznaczone gwiazdką są propozycją omówienia lektury w całości – do tych utworów zostały przygotowane scenariusze i karty pracy.

¹ Do podanych adaptacji tekstów zostały przygotowane propozycje związane z edukacją filmową.

² W miarę możliwości nauczyciel planuje wyjście do teatru na wybraną sztukę z repertuaru dziecięcego.